

PROPOZÍCIE **Nositelia**

tradícií 2023

celoštátna postupová súťaž a prehliadka folklórnych skupín

november 2022

1. VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA

1.1. Charakteristika súťaže

- 1.1.1 Celoštátna postupová súťaž a prehliadka folklórnych skupín Nositelia tradícií je vrcholným podujatím tohto druhu na Slovensku. Súťaž je určená všetkým vekovým kategóriám.
- 1.1.2 Súťaž nie je tematicky zameraná ani žánrovo vymedzená.
- 1.1.3 Súťaž sa koná **každé tri roky**.

1.2. Ciele súťaže

- 1.2.1 **Hlavným cieľom súťaže** je rozvíjanie zručností, nadobúdanie vedomostí a umeleckoodborný rast kolektívov a jednotlivcov prostredníctvom poznávania a realizácie umeleckej tvorby v oblasti tradičnej ľudovej kultúry a jej folklorizovaných prejavov.
- 1.2.2 Ďalšími cieľmi sú:
 - 1.2.1.1. aktivizovať činnosť folklórnych skupín;
 - 1.2.1.2. podporovať vyhľadávanie, dokumentáciu a prezentáciu tradičných foriem ľudového tanca, hudby, obradových, zvykoslovných a pracovných prejavov z jednotlivých lokalít či regiónov;
 - 1.2.1.3. poukázať na význam tradičnej ľudovej kultúry v kultúrnom dianí;
 - 1.2.1.4. priblížiť publiku tradičnú ľudovú kultúru.

1.3. Riadenie súťaže

- 1.3.1 Vyhlasovateľom, odborným garantom a hlavným finančným partnerom je Národné osvetové centrum z poverenia Ministerstva kultúry SR.
- 1.3.2 Organizátormi sú krajské a regionálne osvetové a kultúrne strediská, mestské kultúrne strediská a ďalšie kultúrne subjekty.

2. ŠTRUKTÚRA SÚŤAŽE

2.1 Kolá súťaže

- 2.1.1. Súťaž má postupový charakter a je **trojstupňová**:
 - 2.1.1.1. regionálne súťaže a prehliadky;
 - 2.1.1.2. krajské súťaže a prehliadky;
 - 2.1.1.3. celoštátna súťaž a prehliadka.
- 2.1.2. Základným stupňom súťaže je regionálne kolo. Z regionálnych postupových súťaží postupujú víťazi do krajských súťaží. Víťazi krajských kôl postupujú do celoštátneho kola, pričom o konečnom výbere kolektívov rozhoduje programová rada.
- 2.1.3. Súťaž na každom stupni pozostáva zo súťažných vystúpení, interného hodnotenia poroty, odborného seminára a môže byť obohatená o workshopy alebo iné aktivity.
- 2.1.4. Odborný rozborový seminár ako **najdôležitejšia súčasť** každého stupňa súťaže je adresný, dôsledný a opiera sa o kritériá hodnotenia uvedené v propozíciách.
- 2.1.5. Termíny na ukončenie regionálnych a krajských kôl súťaže sú uvedené v samostatnom dokumente zverejnenom na stránke Národného osvetového centra.

2.2 Súťažné kategórie

Súťaž nemá súťažné kategórie.

3. PODMIENKY PRE SÚŤAŽIACICH

3.1. Prihlasovanie

- 3.1.1. Na súťaži sa môžu zúčastniť všetky folklórne skupiny, ktoré vyvíjajú svoju umeleckú činnosť na území Slovenskej republiky alebo ktorých členovia majú štatút Slováka žijúceho v zahraničí a prezentujú materiál z územia Slovenska, presahujúcich hraničných regiónov alebo z oblastí historicky obývaných Slovákmi.
- 3.1.2. Do regionálneho kola súťaže sa kolektívy prihlasujú **podľa miesta svojho pôsobenia**. Ak sa v mieste pôsobenia neuskutoční regionálne kolo, prihlásia sa do regionálneho kola v inom regióne daného kraja, ak s tým budú súhlasiť organizátori.¹
- 3.1.3. Do súťaže sa **prihlásite** vyplnením elektronického formulára na stránke Národného osvetového centra: <http://www.nocka.sk/chcemsaprihlasit>.

3.2. Súťažné podmienky

- 3.2.1. Kolektív prechádza všetkými stupňami súťaže s tým istým súťažným vystúpením, ktoré uvedie v základnom stupni súťaže.² Súťažiaci sa prezentujú predstavením čerpajúcim materiál z vlastnej lokálnej/mikroregionálnej tradície.
- 3.2.2. Celkový počet členov vo všetkých zložkách kolektívu môže byť maximálne **45 členov**.
- 3.2.3. Súťažné čísla môžu mať trvanie **5 – 15 minút**³.
- 3.2.4. Súťažiaci sa **nemôžu** prezentovať so súťažným programom, s ktorým sa už v minulosti zúčastnili na celoštátnej súťaži. Z jednej folklórnej skupiny môže byť prihlásené maximálne **1 súťažné číslo**.
- 3.2.5. Hudobný sprievod – ľudová hudba/sólista inštrumentalista – je akceptovaný len v živom predvedení. V časti choreografie môže byť v odôvodnenom prípade použitý autorský hudobný záznam, ak je výrazovým prostriedkom choreografie.

- 3.3. **Kolektívy zahraničných Slovákov** sú povinné zaslať videozáznam súťažného čísla najneskôr 30 dní pred termínom konania celoštátneho kola súťaže Národnému osvetovému centru. Postup na celoštátne kolo vyhodnotí programová rada.

4. POŽIADAVKY NA ORGANIZÁTOROV

4.1. Regionálne a krajské súťaže a prehliadky

- 4.1.1. Uskutočniť v termíne uvedenom v samostatnom dokumente zverejnenom na stránke Národného osvetového centra.
- 4.1.2. Informácie o termíne a konaní daného kola je potrebné zadať do systému prihlasovania Národného osvetového centra čo najskôr po vyhlásení celoštátnej súťaže.

¹ V ostatných prípadoch sa stáva základným stupňom súťaže krajské kolo.

² Medzi stupňami súťaže môže kolektív v súťažnom vystúpení robiť úpravy na základe odporúčaní odbornej poroty.

³ Porota si vyhradzuje právo akceptovať v odôvodnených prípadoch prípadné časové odchýlky.

- 4.1.3. Po zadaní jednotlivých kôl súťaže do systému prihlasovania je možné **požiadať o finančné prostriedky** na ich realizáciu. Pravidlá, procesy a spôsob financovania súťaží upravujú samostatné dokumenty vydané Národným osvetovým centrom.
- 4.1.4. Po skončení konkrétneho kola označí organizátor postupujúcich interpretov a kolektívy do krajského kola priamo v systéme prihlasovania.
- 4.1.5. **Protokol o udelení cien a výsledkov** je potrebné vyplniť v systéme prihlasovania **najneskôr do 7 dní** po ukončení súťaže.
- 4.1.6. **Hodnotiacu správu** predsedu poroty treba zaslať **najneskôr do 7 dní** po ukončení súťaže **zodpovednému pracovníkovi Národného osvetového centra**.
- 4.1.7. Pri tvorbe propagačných materiálov **uvádza** organizátor daného kola súťaže **Národné osvetové centrum výlučne v súlade** s dokumentom Povinnosti organizátorov pri propagácii jednotlivých kôl súťaží.
- 4.1.8. Na propagačných materiáloch je nevyhnutné **uviesť hlavný názov** postupovej súťaže „Nositelia tradícií“ a taktiež **podnázov** „celoštátna postupová súťaž a prehliadka folklórnych skupín“.
- 4.2. **Krajské súťaže a prehliadky**
- 4.2.1. Organizátor krajskej prehliadky zabezpečí **audiovizuálnu alebo fotografickú dokumentáciu** podujatia a dodá ju do Národného osvetového centra najneskôr **1 mesiac** pred termínom konania celoštátneho kola súťaže.³
- 4.3. **Celoštátna súťaž a prehliadka**
- 4.3.1. Organizátorom je Hornozemplínske osvetové stredisko vo Vranove nad Topľou.
- 4.3.2. Národné osvetové centrum ako odborný garant tvorí dramaturgickú koncepciu a je zodpovedné za obsahovú stránku celoštátneho podujatia.
- 4.3.3. Pri tvorbe propagačných materiálov **spolupracuje** organizátor celoštátneho kola súťaže so zodpovedným pracovníkom Národného osvetového centra a **uvádza Národné osvetové centrum výlučne v súlade** s dokumentom Povinnosti organizátorov pri propagácii jednotlivých kôl súťaží.
- 4.3.4. Celoštátno kolo súťaže môže upraviť komunikáciu na propagačných materiáloch zjednodušením podnázvu súťaže a nazývať podujatie festivalom.

5. HODNOTENIE SÚŤAŽE

5.1. Poroty

- 5.1.1. Na objektívne hodnotenie súťažných vystúpení sa zostavujú odborné poroty z aktívnych odborníkov v oblasti etnológie, etnochoreológie, choreografie, tanečnej pedagogiky, etnomuzikológie a pod. s adekvátnou viacročnou praxou.
- 5.1.2. Poroty môžu mať **5 až 7 členov**, pričom odporúčaný počet porotcov je kvôli hlasovaniu nepárny. Zloženie odbornej poroty reflektuje zastúpenie všetkých týchto odborných orientácií.
- 5.1.3. Vymenovanie porotcov

³ Organizátor krajskej prehliadky spĺňa tiež všetko uvedené v bode 4.1.
Propozície Nositelia tradícií 2023

- 5.1.3.1. **Regionálne a krajské poroty** navrhujú organizátori jednotlivých kôl súťaží, ich zloženie konzultujú s odbornými pracovníkmi Národného osvetového centra. Zloženie týchto porôt podlieha písomnému e-mailovému schváleniu odbornými pracovníkmi NOC. Následne poroty vymenujú riaditelia osvetových stredísk, ktoré organizujú regionálne a krajské kolá súťaže. Organizátorom odporúčame vyberať porotcov zo zoznamu porotcov, ktorý tvorí prílohu týchto propozícií.
- 5.1.3.2. Programovú radu a celoštátnu porotu **vymenuje generálny riaditeľ Národného osvetového centra**. Programová rada sa skladá spravidla z vybraných členov krajských a celoštátnych porôt a odborných pracovníkov Národného osvetového centra.
- 5.1.4. Člen odbornej poroty na každom stupni súťaže **nesmie byť v konflikte záujmov**, t. j. v porote nemá pôsobiť porotca, ktorý je **vedúcim súťažného kolektívu, autorom súťažného čísla** alebo je v **blízkom príbuzenskom vzťahu** s účinkujúcimi.

5.2. Hodnotenie súťaže

- 5.2.1. Hodnotenie súťažiacich prebieha na všetkých stupňoch zaradením súťažiacich do **zlatého, strieborného a bronzového pásma, prípadne mimo nich**.
- 5.2.2. **Na celoštátnom kole** súťaže sa ďalej udeľuje spravidla jeden **titul laureáta**.
- 5.2.3. **Na regionálnom a krajskom kole** sa udeľuje maximálne jeden priamy postup zo zlatého pásma do vyššieho kola súťaže.⁴ V prípade vynikajúcich vystúpení môže porota udeliť návrh na postup ešte dvom folklórnym skupinám.
- 5.2.4. Organizátor krajského kola súťaže a programová rada v prípade celoštátneho kola súťaže rozhodne podľa koncepcie a možností, či je možné návrhy prijať.
- 5.2.5. V odôvodnených prípadoch môže porota udeliť **špeciálne ceny**.
- 5.2.6. Na **regionálnej a krajskej** úrovni spracúva a odovzdáva organizátorom výsledky súťaže vo forme **hodnotiacej správy**, ktorá obsahuje odbornú analýzu a zdôvodnenie rozhodnutia poroty, **predseda poroty**. Na **celoštátnej** úrovni to vykonáva **každý člen** odbornej poroty. Formulár hodnotiacej správy je prílohou k propozíciám.

5.3. Kritériá hodnotenia

- 5.3.1. **Vhodnosť výberu témy a spracovania materiálu** s rešpektovaním dramaturgických a režijných princípov.
- 5.3.2. **Rešpektovanie podoby a funkcie tradičnej príležitosti** (zábavný, obradový či slávnostný repertoár; zvykoslovný materiál a pod.).
- 5.3.3. **Rešpektovanie zákonitostí daného typu tanca a úroveň jeho interpretácie** (forma a štruktúra tanca, funkcia motívov v rámci motivických radov, etiketa tanečného prejavu – správanie a roly partnerov v tanci a pod.).
- 5.3.4. Dodržiavanie **štýlovo-interpretáčnych znakov hudobno-spevného štýlu** danej lokality/regiónu a **úroveň ich interpretácie** (výber piesní k typu tanca, typ hudobného zoskupenia, rytmika, harmonizácia, tempo, variačná technika, súhra jednotlivých

⁴ V prípade nedostatočnej kvality na regionálnom a krajskom kole má porota právo priamy postup ani návrhy na postup neudelieť.

hudobných nástrojov pri skupinovej hre, komunikácia s tanečníkmi, hlasové prejavy – pokriky, ujúkanie a pod.).

5.3.5. Funkčné využitie tradičného odevu, obuvi a rekvizít.

5.3.6. **Tvorivý prístup pri umeleckom spracovaní** a primeranosť choreografického zámeru schopnostiam interpretov.

5.3.7. Celkový dojem.

5.4. Ceny

5.4.1. Vecné ceny a diplomy.

5.4.2. Laureát súťaže získa postup na **Folklórny festival Východná** a **Festival neprofesionálneho umenia TVOR•BA** v Bratislave-Starom Meste.

6. KONTAKT

6.1. V prípade nejasností kontaktujte odborných pracovníkov:

Mgr. Laura Bolová
Turčianske kultúrne stredisko
Divadelná 656/3
036 01 Martin
folklor@tko.sk
+421 43 421 0944, +421 917 494 708

7. ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

7.1. Propozície nadobúdajú účinnosť podpísaním generálnym riaditeľom Národného osvetového centra.

7.2. Prípadné zmeny, doplnenia a spresnenia propozícií vydáva Národné osvetové centrum.

7.3. Súťaž nie je realizovaná s cieľom dosiahnuť zisk.

7.4. V dôsledku nesplnenia akýchkoľvek podmienok uvedených v týchto propozíciách nemusí byť súťažný kolektív prijatý do súťaže alebo môže byť zo súťaže vyradený.

7.5. Súťažiaci prihlásením do súťaže vyhlasujú, že berú na vedomie, že vyhlasovateľ súťaže:

7.5.1. vyhotovením a/alebo použitím fotodokumentácie a/alebo videodokumentácie s ich podobizňou nijakým spôsobom nezasahuje do práv súťažiacich na ochranu osobnosti, ustanovených § 11 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej OZ),

7.5.2. obrazové snímky podobizní súťažiacich budú vyhotovené a budú ako súčasť fotodokumentácie a/alebo videodokumentácie podľa predchádzajúceho bodu použité primeraným spôsobom len a výslovne na umelecké účely a/alebo tlačové spravodajstvo a z uvedeného dôvodu, v súlade s § 12 ods. 3 OZ, súhlas dotknutých súťažiacich nie je potrebný,

7.5.3. použitie obrazových snímok podobizní súťažiacich podľa predchádzajúceho bodu nie je v rozpore s ich oprávnenými záujmami.

- 7.6. Súťažiaci vo veku do 18 rokov sú povinní prísť na súťaž v sprievode dospeljej osoby (pedagóga, vedúceho súboru, rodiča alebo inej dospeljej osoby), ktorá chráni ich bezpečnosť a rieši ich požiadavky a problémy organizačného či sociálneho charakteru.
- 7.7. Súťažiaci prihlásením do súťaže vyhlasuje, že svojím súťažným umeleckým výkonom, prípadne použitím autorského diela v rámci súťažného umeleckého výkonu nezasahuje do práv a právom chránených záujmov tretích osôb a má vysporiadané všetky práva viažuce sa k súťažnému umeleckému výkonu a/alebo v rámci neho použitému autorskému dielu.
- 7.8. Súťažiaci prihlásením do súťaže udeľuje Národnému osvetovému centru a organizátorom jednotlivých kôl súťaže bezodplatný súhlas na použitie svojho súťažného umeleckého výkonu v zmysle § 19 v prípade použitia autorského diela a § 97 a nasl. zákona č. 185/2015 Z. z. autorský zákon, a to najmä, ale nielen na vyhotovenie originálu i rozmnoženiny záznamu svojho umeleckého výkonu a sprístupňovanie záznamu svojho umeleckého výkonu verejnosti v rámci realizácie aktivít a na účely šírenia osvetovej činnosti v pôsobnosti organizátorov jednotlivých kôl súťaže a Národného osvetového centra.
- 7.9. Osobné údaje súťažiaceho budú vyhlasovateľom spracúvané v zmysle Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (ďalej len „Nariadenie“). Súťažiaci vyhlasuje, že mu boli poskytnuté všetky relevantné informácie o spracúvaní jeho osobných údajov, ktoré sú dostupné na webovom sídle objednávateľa www.nocka.sk alebo v Národnom osvetovom centre.

7.10. Prílohy k propozíciám

- 7.10.1. Príloha č. 1 – **Hodnotiaca správa pre porotcov** (vyplní predsa poroty na nižších stupňoch súťaže a všetci členovia poroty na celoštátnej úrovni).
- 7.10.2. Príloha č. 2 – **Zoznam odporúčaných porotcov.**

Bratislava 14. 11. 2022

.....

Mgr. Erik Kriššák
generálny riaditeľ